

۵۶۸۷

دانشگاه تهران

دانشکده دامپزشکی

شماره ۳۷۱

سال تحصیلی ۱۳۳۷ - ۳۸

پایان نامه
برای دریافت کترای دامپزشکی از دانشگاه تهران

معالجه مامیت بواسیله ترا مائیسین

نگارش = علیک قازاریانس تجا
متولد ۱۳۱۱ شمسی - قردادغ تبریز

هیئت داوران

- آقای دکتر یوسف مشکی استاد دانشکده دامپزشکی (استاد راهنمای ویس زوری)
- آقای دکتر احمد عطائی استاد دانشکده دامپزشکی (داور زوری)
- آقای دکتر محمد علی کاظمی استاد دانشکده دامپزشکی (داور زوری)

شرکت چاپخانه فردوسی

ای نام تو بهترین سرآغاز

بی نام تو نامه کی کنم باز

تقدیم به :

جناب آقای دکتر یوسف مشکی استاد محترم و معظم دانشکده که با قبول این پایان نامه و راهنمایی های لازم مفتخرم فرمودند.

جناب آقای دکتر احمد عطائی استاد دانشمند و گرام که افتخار شاگردی ایشان را داشتم.

جناب آقای دکتر محمد علی کاظمی استاد عالیقدر و مهربان دانشکده که همیشه مرحون محبت های ایشان خواهم بود.

جناب آقای دکتر میمندی نژاد استاد و ریاست محترم دانشکده زندگی خود را وقف بالابردن سطح معلومات دانشجویان و پیشرفت دانشکده دامپزشکی نموده و مینمايند.

جناب آقای دکتر درویش استاد و معاون محترم دانشکده که همیشه از کمک و مساعدت های ایشان بھر همند بوده ام.

سایر استادان و کارکنان محترم دانشکده دامپزشکی.

۵۶۹۷

تقدیم به :

والدین شریف و فدا کارم که در راه تکمیل تحصیلات و ایجاد شرایط مساعد و آرامش خاطر که از عوامل ضروری در اصول آموزشی است کوتاهی نکرده‌اند.

برادران و خواهران عزیزم که همگی از علاقه مندان ترقی و پیشرفت علم و دانش میباشند.

بر قاعی صمیعی دوران تحصیلیم که همواره از مصحابتستان برخودار بوده‌ام.

فهرست مفردات

موضوع

مقدمه

بخش اول

مطالعه پستان ماده گاو

- ۱- ساختمان پستان
- ۲- ساختمان دستگاه مترشحه شیر
- ۳- فیزیولوژی پستان در مراحل مختلف زندگی (حالات فعلی، زمان آبستنی، وضع حمل) و تأثیر آنها در کمیت و کیفیت شیر.
- ۴- بافت شناسی پستان

بخش دوم

مطالعه بیماری ورم پستان گاو

- ۱- سببهای پیدایش بیماری مامیت
- ۲- راه دخول میکر بها
- ۳- نقش بیماری زائی باکتریها
- ۴- علائم کلینیکی بیماری ورم پستان گاو
- ۵- نقش میکر بهای بیماری زا در تولید اقسام مختلف ورم پستان گاو
- ۶- تشخیص بیماری ورم پستان گاو

بخش سوم

- ۱- تاریخچه تراکما یسین
- ۲- فارماکولوژی تراکما یسین
- ۳- خواص عمومی و مشخص تراکما یسین
- ۴- فعالیت تراکما یسین در لوله آزمایش
- ۵- چگونگی تأثیر تراکما یسین روی باکتریها
- ۶- عمل تراکما یسین روی فرمان لاکتیک

بخش چهارم

- ۱- معالجه اورام پستان گاو بوسیله پماد ترا مایسین حیوانی
- ۲- طرز استعمال پماد داخل پستانی ترا مایسین
- ۳- اقدامات بهداشتی برای جلوگیری از انتشار بیماری در اصطبل

بخش پنجم

- ۱- مشاهدات شخصی
- ۲- نتیجه
- ۳- منابع مورد استفاده

مقدمه

گاو شیری یکی از دامهای فوق العاده مفید و پراهمیت دنیاست که روز بروز توجه مردم نسبت بآن بیشتر میشود. شیر که محصول این حیوان میباشد مایع است بسیار مغذی و کامل که یکی از منابع بزرگ عایدی دامداران را تشکیل میدهد.

این مایع حیاتی علاوه بر اینکه در حفظ سلامتی پیران و بپرورد نیروی جسمانی بیماران بکار میرود، در تقلیل میزان مرک و میر کودکان نیز نقش بزرگی بعده دارد.

از نظر اهمیتی که شیر و فرآورده های آن در تقدیم و بهداشت بشر دارد، لازم و واجب است که در سالم و خالص بودن این مایع حیاتی دقت بیشتری مبذول گردد تا کیفیت و کمیت شیر اصلاح شده، صنعت شیر و لبنیات سازی بصره باشد.

البته اگر بموازات این اقدامات با بیماریهای عفونی دستگاه مولد شیر مبارزه شود نتیجه بهتر و کاملتری عاید خواهد شد. خوشبختانه در سالهای اخیر اقدامات مفیدی بعمل آمده و پیشرفت درمانی بسیار بزرگی تحصیل گردیده است.

ازین داروهای جدید و آنتی بیوتیکهای مختلف و متنوع که مورد آزمایش دانشمندان قرار گرفته، پماد پستانی ترا امائیسین یکی از ثابت ترین و مؤثر ترین آنهاست که بامیدان فعالیت وسیعی در معالجه اورام حاد و مزمن پستان گاو بکار میرود. اینجانب برای تهیه پایان نامه خود از چندین کتاب و مجله که حاوی درخشنادرین کارهای علمی و عملی دانشمندان در مورد معالجه ورم پستان گاو بوسیله پماد پستانی ترا امائیسین بود استفاده نموده ام. اینک نتیجه مطالعات و مشاهدات خود را در این رساله مسطور و مندرج مینمایم، امیدوارم موردنسبند و توجه هیئت محترم ژورنی واقع گردد.

پنجشیش اول

مطالعه پستان ماده گاو

پستان اندام غده‌ای مخصوصی است که از چهار بخش تشکیل شده است. این چهار بخش دو بدو بهم متصل شده و قرینه هم واقع شده‌اند. هر کدام از چهار قسمت پستان یک سر پستان استوانه‌ای شکل ختم می‌شود. سر پستانهای دارای مجرای بسیار باریک مخروطی شکلی می‌باشد که از آنها شیر بخارج تراوش می‌کند. سر پستان‌ها فاقد مو، غده چربی، غده عرق می‌باشد.

۱- ساختهای پستان :

پستان گاو از چهار طبقه زیر تشکیل شده است.

الف - پوست - پوست پستان‌مانند پوست قسمتهای دیگر بدن بوده و اختلافی با آنها ندارد.

ب - طبقه زیر جلدی - طبقه زیر جلدی پستان از بافت همبند ساخته شده است. این بافت غده پستان را بقسمتهای عمیق پوست متصل می‌سازد.

پ - پوشش الیافی - پوشش الیافی پستان از طبقه زیر جلدی مشتق شده، و در هر بخش پستان قسمت علیه‌های را تشکیل میدهد. پوشش الیافی پستان با بزرگی و کوچکی پستان نسبت مسنتهای دارد بین معنی که هر قدر پستان بزرگ باشد پوشش الیافی پستان نیز بیشتر می‌گردد. رنگ پوشش الیافی نزد دامهای مختلف فرق می‌کند مثلاً در مادیان زرد رنگ و لی نزد سایر حیوانات پستاندار تقریباً سفید رنگ می‌باشد.

ت - پارانشیم پستان - پارانشیم پستان غده خوش‌ای شکلی است که از اجتماع قطعه‌چهای تشكیل شده است. این قطعه‌چهای بتو به خود بحفرات کوچکی تقسیم شده بالآخره بمحاری شیر منتهی می‌گردند. قطعه‌چهای نامبرده بوسیله بافت همبندی که دارای رگهای موئین زیاد می‌باشد بهم متصل می‌شوند.

۲ - ساختهای دستگاه متر شجه شیر

دستگاه متر شجه شیر از قسمتهای زیر تشکیل یافته است.

الف - مجاری شیر - میدانیم که مواد متر شجه آسینی‌ها بوسیله مجاری

بین قطعه‌چه‌ای (۱) گرفته می‌شوند. این مجاری با هم جمع شده لوله بزرگی را تشکیل میدهند که مجاری بین قطعه‌ای (۲) نامیده می‌شود.
این مجاری نیز بتو به خود با هم جمع شده لوله بزرگتری را ایجاد می‌کنند که آنها را مجاری شیر مینامند.

ب- مخازن شیر- مخازن شیر محوطه‌های کوچکی می‌باشد که شیر تمام مجاری داخل آنها می‌شوند. این مجموعه از بافت پوششی چین خورده تشکیل گردیده و بطور ناقص محوطه مخازن را پوشانده‌اند. قسمت داخلی مخازن شیر مانند مخاطرات ناهموار می‌باشد.

ج- سرپستان- سرپستان یک زائد استوانه‌ای شکل نیمه ارجاعی است که در قسمت انتهای پستان واقع شداست. این عضو از یک اپی درم خیلی حساس تشکیل شده، و دارای مجرای باریکی است که طول آن ۷-۸ سانتی متر و عرض آن ۳-۱/۵ سانتی متر می‌باشد و از آن شیر بخارج تراویش می‌کنند.

پوست سرپستان از بافت همبند و عرق خونی غنی می‌باشد. در سطح خارجی سرپستان لکه‌هایی ملاحظه می‌شود که در نژادهای مختلف گاوفرق می‌کنند مثلاً در نژاد فلاماند (۳) آبی تیره و در نژاد نرماند (۴) بلوطی رنگ در زمینه خاکستری یکنواخت واقع شده است.

در سطح داخلی سرپستان عضله مضيقه با ایاف طولی و بافت ارجاعی بقطر ۸-۱۰ میلی متر و یک حفره مرکزی و بالاخره تعدادی هاله دایره‌ای یا بیضی شکل وجود دارد که در قسمت فوقانی سرپستان تشکیل قیف را میدهند. در قسمت مرکزی سرپستان طنابهای نازک و ظریفی بشکل بلند دیده می‌شوند. عضله مضيقه سرپستان حکم استنگتر را داشته و برای جلوگیری از خروج شیر سوراخ پستان را محکم می‌بندد و باعث می‌شود شیر در مخازن جمع گردد.

۳- فیزیولوژی پستان در مرحله مختلف زندگی

وضع پستان و ترکیب شیر در یک نوع معین و مشخص دام همیشه یکسان نیست. زیرا در حالات مختلف فیزیولوژیکی (حالات فعلی، و زمان آبستنی، وضع حمل) و پاتولوژیکی تغییراتی در آنها ظاهر می‌شود، که بعضی از آنها بمنفعت و برخی بزیان دام پرور و مصرف کننده تمام می‌شود.
مثلاً گر پستان گاو را قبل از آبستنی مورد توجه قرار دهیم هیچگونه

۱- Canaux intralobulaires ۲- Canaux intralobaires
۳- Flamande ۴- Normande

تغییری در آن پیدا نمیکنیم ولی همینکه دام بارور شد پستان از حالت عادی خارج گشته شروع بفعالیت میکند و حجم قابل ملاحظه ای پیدا مینماید.

این افزایش حجم پستان یک پدیده فیزیولوژیکی است که خود بخود مرتفع میشود.

باید دانست که همزمان با تغییر ناگهانی محیط نوزاد از زندگی داخل رحمی به زندگی خارج رحمی در کیفیت و کمیت شیر و حجم پستان تغییرات کلی حاصل میشود. شیری که در روزهای اول وضع حمل از پستان خارج میشود دارای ۰/۱۷٪ مواد ازته و ۰/۸۳٪ مواد معدنی و مقدار زیادی پادتن (۱) میباشد لذا با شیر حقیقی فرق دارد. این شیر که آغاز یاماک (۲) نامیده میشود، هم از لحاظ غذا وهم از لحاظ رساندن پادتن‌های مختلف بین نوزاد حائز اهمیت فراوان میباشد. در هنگام شیر دادن بنوزاد پستان فوق العاده حیطی میشود. حالات مختلف فیزیولوژیکی نه فقط روی پستان مؤثر است بلکه در خواص شیر نیز مؤثر میباشند. در دوره آبستنی مقدار اسید فسفریک شیر کم میشود. در دوره فعلی چربی شیر کم میشود.

بلافاصله بعد از برداشت تخم دان (۳) لاکتوز شیر برای چند روز کم میشود. و حال آنکه چربی زیاد میگردد. این تغییرات گرچه زود گذر است معدال لک قابل توجه میباشد.

کار عضلانی در صورتی که سپک باشد ۰/۵٪ تا ۰/۸٪ شیر را کم میکند در عوض مواد خشک شیر زیاد میشود.

کار عضلانی متوسط ۰/۱۵-۰/۱۶٪ شیر را کم مینماید.

کار دشوار و سخت نه فقط مقدار شیر را بطور محسوس کم میکند، بلکه در کیفیت شیر نیز مؤثر واقع میشود بطوریکه شیر زودتر از موقع معمولی فاسد میگردد و فرآوردهای حاصله با شیر مذکور خوب نمیشود (مخصوصاً تهیه پنیر).

۴- بافت شناسی پستان

اگر ساختمان پستان را هنگامیکه برای شیر دادن آماده میباشد ملاحظه کنیم، خواهیم دید که از اجتماع غده‌های کوچک خوش‌انگوری تشکیل شده است. در هر یک از غده‌های نامبرده محوطه‌های کوچکی با اسم کول دوسات (۴) و مجاری زیر ترشح کننده دیده میشوند.

۱- Anticorps   ۲- Colostrum   ۳- Ovariotomie
۴- Cul de sac

الف - محوطه های ترشح کننده شیر - محوطه های ترشح کننده شیر از نظر بافت‌شناسی از یک غشاء و ۲ نوع سلول تشکیل شده‌اند.

۱ - غشاء - که بوسیله عناصر سلولی مفروش گردیده است .
۲ - سلولهای سبدی بل(۱) - سلولهای قابل انقباضی میباشند که باعث تراوش شیر میگردند .

۳ - سلولهای غده‌ای - سلولهای غده‌ای از یک ردیف سلول تشکیل شده، که سطح داخلی غشاء محافظ را پوشانده‌اند .

سلولهای فوق یک محوطه مرکزی را محدود میسازند که مایعات ترشحه درون آنها جمع میگردند .

ب - مجاري ترشحی - مجاري ترشحی عبارتند از :

۱ - مجاري بین قطعه‌چه‌ای - مجاري بین قطعه چه‌ای از یک غشاء خيلي کلفت شبیه به پرده آسینی‌ها درست شده است .

دوی این غشاء را سلولهای سبدی بل مضاعف، پوشش اپی تلیالی که از اجتماع سلولهای استوانه‌ای شکل فاقد چربی تشکیل شده پوشانده است .

۲ - مجاري درون قطعه چه‌ای - مجاري درون قطعه‌ای مانند مجاري بالانمنظمه و چین خورده میباشد .

۳ - مجاري شير - اين مجاري از یک غلاف اليافي شفاف، سلولهای سبدی بل و پوشش اپی تلیال تشکیل شده‌اند .

۴ - بافت همبند - عناصر سلولی بافت همبند خيلي کم میباشد .

سرخر گهای این بافت در امتداد مجاري حبابچه‌ای جریان دارند ولی سیاهر گهای مربوط برخلاف امتداد سرخر گهای در جریان میباشد . رگهای موئی اطراف غده‌های خوش‌ای زیاد بوده و کاملا آنها را میپوشانند . رگهای لنفي ۲ نوع میباشند .

الف - رگهای لنفي مجاري شير - رگهای لنفي مجاري شير در طبقه اليافي مجاري واقع شده و رگهای سرستان را بر گهای لنفاوی غدد متصل مینماید .

ب - رگهای لنفاوی غده‌ای - رگهای لنفاوی غده‌ای تمامآ در سطح غده واقع شده بوسیله کيسه‌های لنفي به یكديگر متصل میباشند .

اعصاب پستان بخوبی شناخته نشده است .

بخش دوم

مطالعه بیماری ورم پستان گاو

تعریف - ورم پستان یکی از بیماریهای بسیار واگیر گاوهای شیری است که هر سال خسارت مادی هنگفتی بدامداران وارد می‌سازد . این بیماری در تمام دوره شیرآئی و ندرتا قبل از آن دوره نزد گاو و بزومیش مشاهده شده است. گاهی متعاقب سقط جنین دیده می‌شود . بیماری ورم پستان در ایران و سایر نقاط دنیا وجود دارد .

۱- سبب‌های پیدایش بیماری مامیت

راجع به عامل بیماری ورم پستان گاو نظریات مختلفی تاکنون ذکر شده است .

ولی امر و زه معلوم گردیده است که عوامل دو گانه زیر در تولید بیماری مامیت نقش بزرگی دارند .

الف - علل مولده - علل مولده میکر بهای مختلف بیماری را میباشند که بنهایی یا با همکاری سایر میکر بهای بیماری مامیت را تولید می‌نمایند .

مهمنترین آنها بر ترتیب از این قرارند :

1- <i>Streptococcus agalactiae</i>	استرپتو کوکوس آگلاکتیک	۱
ou	یا	
»	<i>mastitidis</i>	استرپتو کوکوس ماستیتیدیس
2- <i>Bacillus tuberculosis</i>	۲- باسیل سل	
3- <i>Brucellas</i>	۳- بروسلها	
4- <i>Pastorellas</i>	۴- پاستورلاها	
5- <i>Coli - Bacilles</i>	۵- کلی باسیلها	

۶- <i>Actinobacilles</i>	۶- آکتینوباسیلها
۷- <i>Actinomyces bovis</i>	۷- آکتینومیس گاوی
۸- <i>Bacillus pyogènus</i>	۸- باسیل چرک آسا
۹- <i>Streptococcus</i>	۹- استرپتو کوکها
۱۰- <i>Staphylococcus</i>	۱۰- استافیلو کوکها
۱۱- <i>Clostridium perfringens</i>	۱۱- کلستریدیم پرفرنزنس

ب - علل مستعد گشته - علی که زمینه را برای ابتلاء به بیماری مامیت مساعد می‌سازند از اینقرارند :

۱- سن - هر قدر گاو جوانتر باشد استعداد ابتلاء آن به بیماری مامیت بیشتر است.

۲- نژاد - بیماری مامیت در نژادهای اصیل شیری بیشتر از نژادهای دیگر بروز می‌کند.

۳- دوشیدن زیاد، توقف شیر در پستان - دوشیدن زیاد یا برعکس کافی نبودن دوشش زمینه را برای فعالیت باکتریهای مساعد می‌سازد.

۴- ضایعات سرپستان - جراحات خارجی سرپستان که در اثر ضربه و ضغطه یا بیماریهای مختلف تولید می‌گردند زمینه را برای ابتلاء به بیماری مامیت مساعد می‌سازد.

۵- فصل - بیماری مامیت اغلب در فصل شیردادن دیده می‌شود بدین ترتیب که از اول بهار شیوع بیدا کرده و تا اخر تابستان رو بقصان می‌گذارد.

۶- کثیف بودن دستهای دوشند - دوشندگان با دستهای کثیف خود می‌کerb را از گاو بیمار بگاوها سالم منتقل کرده در صورت مستعد بودن زمینه باعث ابتلاء آنها می‌گرددند.

۷- بیماریهای رحم و امعاء - بیماریهای رحم و امعاء و غیره قوه دفاعی بدن گاورا ضعیف نموده و آنرا برای ابتلاء به بیماری مامیت مستعد می‌سازد.

۳- راه دخول میکریها

بعقیده کویوکس (۱) چون بافت همبند پستان دارای عروق خونی و لنفاوی زیاد میباشد لذا بنظر میرسد که راه دخول عفونت خون بالف می باشند.

باکتریها هنگامی از راه لنف داخل میشوند که زخمی در بست پستان موجود باشد در اینصورت ورم پستان باورم پوست پستان توأم مشاهده می شود.

موقعیکه گاو مبتلا به بیماری رحم و امعاء وغیره باشد میکرب از راه خون وارد پستان میشود.

۴- نقش بیماری زائی میکریها

باکتریها میتوانند مدتها در بدن گاوزنده بمانند بدون اینکه عکس العملی در خارج از بدن دام ظاهر سازند ولی در ترکیب شیر تغیرات مهمی بظهور میرسانند که از اینقدرند.

۱ - در نتیجه تأثیر باکتریها از مقدار کازئین ولاکتوز شیر کاسته میشود.

۲ - بر مقدار کاتالاز - کلروها - لاکتو آلبومین ولاکتو گلوبولین شیر اضافه میگردد. بنابراین شناختن حاملین سالم که در واقع ناشرین اصلی بیماری میباشند واجب است. برای پیدا کردن حاملین سالم باید از آزمایشگاه کمک گرفت و باروش مرتب و منظم با آنها مبارزه نمود. دیده شده است که گاهی بین دام در مقابله میکریها واکنش نشان میدهد. این واکنش با افزایش عددی گلوبولهای سفید چند هسته ای مشخص میشود. (از ۳ عدد تا ۵۰۰۰/۰۰۰ عدد گلوبول سفید چند هسته ای در هر میلیمتر مکعب خون) بعقیده پورشر (۲) پستان در این هنگام در مرحله عفونت کند یا مزمن قرار گرفته است.

۴ - علائم کلینیکی بیماری ورم پستان گاو

علائم درمانگاهی بیماری مامیت بر حسب اینکه حاد یا مزمن باشد فرق مینماید.

۱- نشانهای شکل حاد بیماری ورم پستان گاو؛ علائم عبارتند از عمومی و موضعی.

الف - نشانی عمومی - دام خسته و کوفته بوده، تقدیه و نشخوار نمینماید. شکم کمی نفع کرده، نبض کوچک و خفیف وغیر قابل درک میباشد (۸۰-۱۲۰).

درجه حرارت تا ۴۴ میرسد. دهان و پوزه گرم، چشمها از حده بیرون آمده، بیوست یا اسهال ظاهر میگردد. در صورتیکه گاو تازه زاییده باشد از شیر خوردن گوساله جلو گیری میکند. تغییر محل دام مشکل و دردناک است در فرم شدید ممکنست گاو در مدت ۲ الی ۳ روز تلف گردد.

ب - نشانی موضعی - هنگامیکه تظاهرات عمومی ظاهر میشوند جراحات موضعی پستان هم بروز میکنند. در ملامسه، پستان گرم، حجم و دردناک بوده و محل آماس سخت میباشد. غدد لنفاوی مجاور پستان بزرگ بوده ترشح نشان میدهدند در دامهای مبتلا شیر کامل تغییر میکنند رنگ زرد یا روشن داشته و یا چرب کی میباشد و پس از مدتی شیر غلیظ و چسبناک میشود.

۲- نشانهای شکل مزمن بیماری ورم پستان گاو:

علائم شکل مزمن بیماری عیناً شبیه فرم حاد میباشد منتهی سیر بیماری خفیف و کند میباشد.

۵ - نقش میکروبیهای بیماری زا در تولید اقسام مختلف ورم پستان گاو

الف - میکروبیهای هوایی

از بین باکتریهای هوایی استافیلوکوکها و انواع رنگی آنها ورم پستان حاد فوق حاد را تولید مینمایند. کلی باسیلهای که عامل کلی باسیلوز عمومی میباشند مولد ورم پستان کلی باسیلی توأم با اسهال و نیمه فلنجی میباشند.

کورینه باکتریوم پیوژنس بویس (۱) که عامل بیماری ورم پستان تابستانی یا دنباله شیر میباشد ، اغلب ورم پستان تحت حاد میدهد . استرپتو کوس آگالاکتیه اغلب ورم پستان مزمن را تولید میکند . پزودو موناس آئروژینوزا (۲) - پاستورلاها - بروسلها بندرت بیماری مامیت را تولید میکنند .

ب - میکربهای بیهوایی .

درین باکتریهای بیهوایی ققطولشیا (۳) پرفرنژنس بیماری مامیت را تولید مینماید .

۶- تشخیص بیماری ورم پستان گاو

تشخیص بیماری مامیت باعلافی که قبلاز کر نمودیم . فوق العاده سهل و ساده است ولی برای تشخیص قطعی باید از آزمایشگاه هم کمک گرفت . بطور کلی اگر سه عامل زیر توأم باعلافی درمانگاهی ملاحظه گردید میتوان صدرصدیقین کرد که بیماری ورم پستان میباشد . عوامل سه گانه فوق از اینقرارند :

الف - وجود میکربهای بیماری ذا یا باکتریهای کم اهمیت در شیر مورد آزمایش .

ب - تعدادی سلو لهای چند هسته ای در شیر .

پ - تغییرات ترشح و ترکیبات شیر .

۱- *Corynebacterium pyogenes bovis*

۲- *Pseudomonas Aeruginosa*

۳- *Welchia Perfringens*